

Interpelacja nr 1653

w sprawie

sposobu realizacji nauki religii w przedszkolach

Zgłaszający	Tomasz Głogowski
Adresat	minister edukacji narodowej
Data wpływu	28-02-2008
Data ogłoszenia	13-03-2008 - posiedzenie nr 10

Odpowiedź

Odpowiadający	Krystyna Szumilas - sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej
Data wpływu	19-03-2008
Data ogłoszenia	10-04-2008 - posiedzenie nr 13

[opis sprawy](#)

**Odpowiedź sekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej - z upoważnienia ministra -
na interpelację nr 1653**

w sprawie sposobu realizacji nauki religii w przedszkolach

Szanowny Panie Marszałku! Odpowiadając na interpelację pana posła Tomasza Głogowskiego (nr SPS-023-1653/08) w sprawie sposobu realizacji godzin nauki religii w przedszkolach, pozwolę sobie wyrazić następującą opinię:

Zajęcia z religii organizowane są w przedszkolach i szkołach na zasadach i warunkach określonych w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej z dnia 24 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.). Stosownie do treści tego rozporządzenia:

1) w publicznych przedszkolach organizuje się, w ramach planu zajęć przedszkolnych, naukę religii na życzenie rodziców (opiekunów prawnych). W publicznych szkołach podstawowych, gimnazjach i ponadgimnazjalnych organizuje się w ramach planu zajęć szkolnych naukę religii i etyki (§ 1 ust. 1);

2) przedszkole i szkoła mają obowiązek zorganizowania lekcji religii dla grupy nie mniejszej niż siedmiu uczniów danej klasy lub oddziału (wychowanków grupy przedszkolnej). Dla mniejszej liczby uczniów w klasie lub oddziale (wychowanków w grupie) lekcje religii w przedszkolu lub szkole powinny być organizowane w grupie międzyoddziałowej lub międzyklasowej (§ 2 ust. 1);

3) nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych ministrowi edukacji narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii (§ 4);

4) nauka religii w przedszkolach i szkołach publicznych wszystkich typów odbywa się w wymiarze dwóch zajęć przedszkolnych (właściwych dla danego poziomu nauczania) lub dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. Wymiar lekcji religii może być zmniejszony jedynie za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych (§ 8 ust. 1).

Przedmiotowe rozporządzenie określa ponadto warunki zatrudniania w przedszkolach i szkołach nauczycieli prowadzących zajęcia z religii. Stosownie do treści § 5 rozporządzenia przedszkole lub szkoła zatrudnia nauczyciela religii lub katechetę przedszkolnego albo szkolnego wyłącznie na podstawie imiennego pisemnego skierowania do danego przedszkola lub szkoły, wydanego przez:

1) w przypadku Kościoła katolickiego - właściwego biskupa diecezjalnego,

2) w przypadku pozostałych kościołów oraz innych związków wyznaniowych - właściwe władze zwierzchnie tych kościołów i związków wyznaniowych (ust. 1).

Cofnięcie skierowania jest równoznaczne z utratą uprawnień do nauczania religii w danym przedszkolu lub szkole. O cofnięciu skierowania właściwe władze kościołów lub innych związków wyznaniowych powiadamiają dyrektora przedszkola lub szkoły oraz organ prowadzący. Na okres pozostały do końca roku szkolnego kościół lub inny związek wyznaniowy może skierować inną osobę do nauczania religii, z tym że równocześnie pokrywa on koszty z tym związane (ust. 2). Nauczyciel religii prowadzący zajęcia w grupie międzyszkolnej lub pozaszkolnym (pozaszkolnym) punkcie katechetycznym albo uczący na terenie kilku szkół lub przedszkoli jest zatrudniany przez dyrektora szkoły lub przedszkola wskazanego przez organ prowadzący lub odpowiednio przez organ wskazany w porozumieniu zawartym między różnymi organami prowadzącymi (ust. 3). Nauczycieli religii zatrudnia się zgodnie z Kartą Nauczyciela (ust. 4).

Do nauczycieli religii zatrudnianych w publicznych przedszkolach i szkołach stosuje się zatem w pełni przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674, z późn. zm.), w tym m.in. te, które odnoszą się do czasu pracy nauczyciela. Stosownie do treści art. 42 ust. 1 i 2 ustawy czas pracy nauczyciela zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć nie może przekraczać 40 godzin na tydzień (przez godziny pracy nauczyciela należy rozumieć godziny zegarowe). W ramach czasu pracy i ustalonego wynagrodzenia nauczyciel jest zobowiązany do realizacji:

- zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych prowadzonych bezpośrednio z uczniami albo na ich rzecz w wymiarze pensum określonym w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela lub ustalonym na podstawie art. 42 ust. 4a albo ust. 7 Karty Nauczyciela,

- innych czynności i zajęć wynikających z zadań statutowych szkoły, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć opiekuńczych i wychowawczych wynikających z potrzeb i zainteresowań uczniów,

- zajęć i czynności związanych z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym.

W świetle art. 42 ust. 3 lp. 1 i 2 Karty Nauczyciela nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze zajęć w przedszkolu realizują tygodniowo 25 lub 22 (w przypadku pracy z grupami dzieci 6-letnich) godziny obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Realizowany wymiar zajęć obowiązkowych jednoznacznie przesądza o zatrudnieniu nauczyciela w pełnym lub niepełnym wymiarze zajęć.

Szczegółową organizację pracy przedszkola, w tym zakres zadań nauczycieli oraz innych pracowników, w tym zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom w czasie zajęć organizowanych przez przedszkole, określa statut przedszkola. Szczegółową organizację wychowania, nauczania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji przedszkola opracowany przez dyrektora przedszkola.

Należy stanowczo podkreślić, iż odrębną kwestią w stosunku do wymiaru czasu pracy nauczyciela jest zdefiniowany w przepisach rozporządzenia ministra edukacji narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, z późn. zm.) wymiar czasu trwania zajęć określony dla dzieci w przedszkolu. Zgodnie z § 6 ust. 2 i 3 ramowego statutu publicznego przedszkola, stanowiącego załącznik nr 1 do tego rozporządzenia, przez jedną godzinę zajęć w przedszkolu rozumie się 60 minut. Czas trwania zajęć prowadzonych dodatkowo, w szczególności zajęć umuzykalniających, nauki języka obcego, nauki religii i zajęć rewalidacyjnych powinien być dostosowany do możliwości rozwojowych dzieci i wynosić:

1) z dziećmi w wieku 3-4 lat - ok. 15 minut,

2) z dziećmi w wieku 5-6 lat - ok. 30 minut.

Przepisy tego rozporządzenia nie ustanawiają dodatkowej i szczególnej reguły determinującej odmienny sposób zatrudniania nauczycieli religii czy w ogóle nauczycieli. Wskazany tu czas trwania zajęć odwołuje się bowiem wyłącznie do możliwości percepcyjnych dziecka, ustanawiając zasadę, iż w zakresie zajęć dodatkowych, o odrębnym charakterze, możliwy zakres oddziaływań dydaktycznych nauczyciela nie może być dłuższy niż wskazany w przepisie § 6 ust. 3.

Uwzględniając wyżej przywołane przepisy, należy przyjąć, że kryterium ustalania wymiaru zatrudnienia nauczyciela stanowi jednostka organizacyjna pracy w przedszkolu, która trwa 60 minut. W takim wypadku nauczyciel religii prowadzi 60-minutową godzinę zajęć dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych z dziećmi, w której odpowiednio 30 (15) minut zajmuje nauka religii. Zatem jeżeli dyrektor przedszkola zatrudnia nauczyciela religii w przedszkolu do prowadzenia tygodniowo np. 4 zajęć z dziećmi w wieku 6 lat, to wymiar zatrudnienia nauczyciela wyniesie $4/22$. Odpowiednio w przypadku nauczyciela prowadzącego zajęcia z religii dla dzieci w wieku poniżej 6 lat wymiar zatrudnienia wyniósłby $4/25$. Jeżeli natomiast nauczyciel będzie prowadził zajęcia z religii zarówno z dziećmi 6-letnimi, jak i młodszymi, to wymiar pensum w tym przypadku (na mocy przepisu art. 42 ust. 7 pkt 3 Karty Nauczyciela) ustali organ prowadzący. Jeżeli nauczyciel religii stosownie do § 5 ust. 3 cytowanego rozporządzenia w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach uczy na terenie kilku przedszkoli, a jest zatrudniony w pełnym wymiarze zajęć przez dyrektora przedszkola wskazanego przez organ prowadzący - odpowiednio łączna liczba lekcji religii z poszczególnymi grupami dzieci wynosi odpowiednio 25 (22 w przypadku pracy z grupami dzieci 6-letnich). Każda z tych godzin jednak zarówno z punktu widzenia czasu pracy nauczyciela, jak i czasu zajęć dzieci w przedszkolu wynosi 60 minut, w czym 30 (15) minut zajmuje nauka religii.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie proszę Pana Marszałka o ich przyjęcie.

Z poważaniem

Sekretarz stanu

Krystyna Szumilas

Warszawa, dnia 18 marca 2008 r.